

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121208458
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121208458.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a sudcov JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúci z rodičov: matky D. B., E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., G. XX, právne zast. JUDr. Michalom Kizákom, advokátom so sídlom Prešov, Masarykova 2 a otca: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. - I. J., K. XX, právne zast. JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom so sídlom Prešov, Slovenská 69, v konaní o úpravu práv a povinností, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P 225/2021-79 zo dňa 20.06.2022 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výroku III., V. a VII.

Potvrďuje rozsudok vo výroku IV. s upresnením, že dlžné výživné je určené za obdobie od 01.10.2021 do 30.06.2022.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, výrokom III. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu mal. A. sumou 200 eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 150 eur mesačne od 01.10.2021 opakovane do budúca a výrokom IV. súd určil dlžné výživné za obdobie od 01.10.2021 do 30.06.2021 (údaj 30.06.2021 je zjavne nesprávny, správne malo byť uvedené 30.06.2022) na mal. A. vo výške 1.800 eur a na mal. C. vo výške 1.350 eur, ktoré dlžné výživné otcovi uložil zaplatiť v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Výrokom VII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok odôvodnil tým, že matka sa svojim návrhom z 08.10.2021 domáhala úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Súd vychádzal zo skutkového stavu, podľa ktorého matka pracuje ako obchodná zástupkyňa, jej príjem je 600 eur, o čom predložila doklady. Prispieva na bývanie v rodinnom dome priateľa sumou 150 eur za seba aj za deti. Matka platí deťom všetky základné výdavky - stravu v škole, cestovanie, poistenie, telefón.

Otec na začiatku konania mal pozastavenú živnosť, koncom apríla si však živnosť obnovil. Živnosť prerušil v roku 2021. Žil z úspor, výdavky mal pravidelné, pretože rodičom prispieva 200 eur na jedlo a 100 eur posielal deťom na ich účty. V minulom roku pracoval 4-5 týždňov, bolo to v apríli až v máji v I., zarobil si za toto obdobie 2.800 eur. Keď pracoval ešte pred prerušením živnosti, zarobil 1.200 až 1.500 eur mesačne. Tvrdil, že nemal v tom období žiadne fušky. Otec uviedol, že posielal deťom 400 eur na

chod domácnosti, ako sa dohodli, keď boli v podnájme v H.. Keď však odišli do I., tak potom 200 eur a teraz len 100 eur. Sumu 280 eur by asi dokázal platiť, platil by ju z úspor.

Rodičia predložili doklady o svojom príjme, daňové priznanie k roku 2020 otca, faktúru otca po obnovení živnosti na sumu 800 eur. Z obidvoch strán boli predložené výpisy z účtov. Matka platí úvery 3.200 eur v A. B., 1.400 eur v E. B.. Úver v A. B. si navyšovala o 2.000 eur.

Otec uviedol, že výdavky má v súčasnej dobe 265 eur odvody, 200 eur strava, 100 eur prispieva rodičom na bývanie, 100 eur platí naftu, 100 eur cigarety, 100 eur hygiena a oblečenie, 200 eur záujmy a 200 eur trávenie času s deťmi. Matka navrhovala určiť výživné 260 a 240 eur, spolu 500 eur. Otec uviedol, že platí po 100 eur na každé dieťa, je ochotný prispieť o 80 eur navyše.

Na základe uvedeného súd vec posúdil tak, že zveril maloleté deti do starostlivosti matky (tento výrok odvolaním nie je napadnutý). Vo veci výživného súd prihliadol na výdavky maloletých detí a pomery rodičov. Otec v apríli obnovil živnosť, pracuje a hoci nedosahuje príjem, aký dosahoval pred zrušením živnosti, súd mal za to, že je v jeho možnostiach a schopnostiach takýto príjem dosahovať. Ani lekárske správy, ktoré predložil, ani práceneschopnosť, ktorú mal v minulom roku, nenasvedčuje tomu, že by ho diskvalifikovala na trhu práce v oblasti stavebníctva, kde dopyt po práci je enormne vysoký. Súd teda vychádzal z toho, že príjem 1.200 až 1.500 eur, ktorý deklaroval samotný otec a ktorý potvrdila aj matka, považuje za relevantný. Súd teda určil výživné na maloleté deti vychádzajú z ich preukázaných výdavkov s poukazom na ich vek a to na A. 200 eur a na C. 150 eur. Výdavky, ktoré deklaroval otec, napr. záujmové činnosti vo výške 200 eur alebo cigarety 100 eur rozhodne nemôžu byť brané v neprospech určenia vyživovacej povinnosti. Súd poukázal aj na to, že samotný otec potvrdil, že má úspory, ktoré mu pomáhajú preklenúť zložitejšiu finančnú situáciu z predchádzajúcich mesiacov. Otec aj v januári posielal deťom 200 eur na ich účty. V prvej polovici minulého roka prispieval 450 eurami mesačne. Otec teda disponuje finančnými prostriedkami, vie si zarobiť a má aj úspory. Výšku dlžného výživného súd vyčíslil tak, že otec neplnil vyživovaciu povinnosť od 01.10.2021 do 30.06.2021 a teda vznikol otcovi dlh na A. vo výške 9x 200 eur a na mal. C. 9x 150 eur. Keďže otec disponuje aj úsporami, súd ho zaviazal na zaplatenie dlhu na výživnom v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Súd uviedol, že bolo preukázané, že otec neprispel na výživu maloletých detí žiadnou sumou od 01.10.2021. Otec posielal peniaze matke, kým matka žila v H. v podnájme, keď sa však presťahovala do I., poslal už len 1 euro. Následne založil deťom detské účty a posielal im tam 100 eur mesačne alebo nejaké peniaze keď mali sviatok. Tieto peniaze však boli k dispozícii len deťom, matka k nim nemala prístup, a preto súd nemohol tieto finančné prostriedky považovať za plnenie vyživovacej povinnosti zo strany otca. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 52 CMP.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec a to proti výroku III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolanie odôvodnil tým, že nosné dôvody rozsudku sú založené na tom skutkovom základe, že maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky, ktorá uhradza všetky ich výdavky. Súd vychádzal pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti jednak z odôvodnených potrieb maloletých detí, príjmových a majetkových možností a schopností matky bez toho, aby dôsledne zohľadnil príjmové a majetkové možnosti otca v súvzťažnosti s adekvátnosťou podieľania sa maloletých detí na životnej úrovni svojich rodičov. Súd vychádzal zo stavu, keď v čase rozhodovania súdu oproti obdobiu, kedy matka podala návrh na začatie konania, už dosahoval príjem, ktorý bol určený v zhode s ním deklarovaným príjmom v čase začatia konania a to v rozmedzí 1.200 až 1.500 eur, čo podľa názoru súdu zodpovedá aktuálnej trhovej situácii v stavebnom segmente. Súd nezohľadňoval individuálne okolnosti prípadu, kedy nebral do úvahy faktory, ktoré majú význam pre určenie výšky vyživovacej povinnosti. Súd nezohľadnil to, že došlo k podstatnému poklesu príjmu otca z dôvodu, že nevykonával podnikateľskú činnosť pre prekážku subjektívneho charakteru, ktorá bola založená na jeho zdravotnej indispozícii, ktorú preukázal aj viacerými lekáorskými správami, z ktorých vyplýva, že diagnostikovaná psychická porucha je takej povahy, že sa nejednalo o krátkodobé ochorenie a ani o také ochorenie, ktoré by nemalo vplyv na výkon jeho podnikateľskej činnosti. Je pravda, že po zlepšení zdravotného stavu opätovne obnovil výkon svojej podnikateľskej činnosti, ale už nie v takom rozsahu, ako to bolo v čase podania návrhu, čoho dôkazom je aj predložená faktúra o výške príjmu po obnovení podnikateľskej

činnosti, z ktorej vyplýva, že jeho príjem je vo výške 870 eur brutto a po odpočítaní nevyhnutných výdavkov mu zostane celková suma 150 eur na pokrytie vlastných nevyhnutných výdavkov (po zaplatení výživného 350 eur ako to stanovil súd prvej inštancie). Určením výživného v nižšej výške by ešte stále boli v dostatočnom rozsahu zabezpečené potreby maloletých detí a taktiež by bola zachovaná rovnováha životnej úrovne povinného rodiča. Nikdy nebolo jeho úmyslom viesť záhaľčivý spôsob života, o čom svedčí jeho predchádzajúci pracovný život. Súd zaťažil svoje rozhodnutie skutkovou vadou, keď nekonkretizoval výšku jeho úspor. Jeho priaznivé majetkové pomery v konaní hyperbolizovala len matka, ktorej sa nepodarilo preukázať existenciu úspor, pretože otec žiadnymi úsporami nedisponoval. Poukázal ďalej na to, že matka mu sťažila osobný výkon jeho rodičovských práv, pretože keď chce realizovať osobný kontakt s deťmi, musí vynaložiť nie nepatrné výdavky na cestovné a prípadne aj nocľážné. Nehovoriac o strate príjmu za čas strávený cestou do miesta ich aktuálneho bydliska, ktoré je od ich pôvodného bydliska vzdialené 300 km. Čo by malo ísť v celom rozsahu na vrub matky, ktorá takto konala a nie na jeho ťarchu, keďže on tento stav nezavinil. Sumy, ktoré posielal maloletým deťom nepovažuje za vreckové, ale za peniaze určené na úhradu ich nevyhnutných potrieb. Matka mohla použiť tieto prostriedky tak, že by použila bankomatovú platobnú kartu, či už na priamy výber peňazí alebo na bezhotovostnú platbu. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutých výrokoch zrušil a určil výživné vo výške 150 eur na A. a 130 eur na C. a zmenil aj výrok o dlžnom výživnom.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že je potrebné určiť výživné s prihliadnutím na zabezpečenie

potrieb detí a na pomery a možnosti a schopnosti otca.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol, odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

Stanovenie možného príjmu otca v rozmedzí 1.200 až 1.500 eur mesačne je vecne správne. Sám otec potvrdil, že takýto príjem dosahoval. Potom, ako mu odpadli zdravotné problémy, nie je naozaj žiaden dôvod, aby takýto príjem nedosahoval opäť. Možno súhlasiť so súdom prvej inštancie, že potreba prác v stavebníctve (v ktorej oblasti otec pracoval) je naozaj výrazná. Otec uviedol, že po obnovení živnosti za práce v trvaní 4-5 týždňov zarobil v l. 2.800,-Eur, čo tiež potvrdzuje reálnosť príjmu otca 1.200 – 1.500,-Eur mesačne.

Naviac odvolací súd tiež poukazuje na to, že na pojednávaní dňa 20.06.2022 zástupca otca navrhoval určiť výživné 200,-Eur na mal. A. a 150,-Eur na mal. C., teda v čase rozhodnutia súdu považoval takéto výživné za primerané.

Ako obiter dictum odvolací súd uvádza, že pri určovaní výživného možno ako pomôcku použiť tabuľky vydané Ministerstvom spravodlivosti ČR (dostupné napr. tu: <https://justice.cz/web/msp?clanek=opatrovnicka-agenda>). Tieto zohľadňujú výšku príjmu rodiča povinného výživou, akú časť príjmu musí mať rodič k dispozícii pre svoje potreby, počet vyživovacích povinností, vek detí, mieru starostlivosti rodiča povinného výživou o deti. Výsledky nie sú záväzné (a už vôbec nie sú záväzné presné sumy výživného vypočítané podľa nich), súd môže zohľadniť aj iné právne alebo skutkovo významné okolnosti. Tieto tabuľky možno použiť najmä ako pomôcku pre zjednotenie súdnej praxe v otázke výšky výživného. Vychádzajúc z týchto tabuliek pri dvoch vyživovacích povinnostiach voči deťom vo veku XX a XX rokov možno za primerané považovať výživné spolu vo výške cca 34 % čistého príjmu otca, čo činí pri príjme 1.200,-Eur mesačne sumu 408,-Eur. Otcovi zároveň zostáva k dispozícii suma 792,-Eur ako 66 % jeho čistého príjmu. Ak súd prvej inštancie určil výživné 200,-Eur a 150,-Eur, nemôže otec jeho namietat, že takáto výška výživného je neprimerane vysoká.

Určenie výživného vo výške 350,-Eur na obe deti pri príjme otca 1.200 – 1.500 eur mesačne zohľadňuje aj to, že otec musí cestovať 300km na stretnutie s deťmi.

Čo sa týka súm, ktoré otec dobrovoľne posielal deťom, odvolací súd taktiež tieto sumy nepovažuje za platenie výživného. Výživné na maloleté deti je potrebné platiť k rukám matky. Pokiaľ otec tak nerobil a poskytoval deťom určité sumy peňazí, nie je to možné považovať za plnenie vyživovacej povinnosti.

Súd prvej inštancie správne vyčíslil aj dlžné výživné, keď neprihliadol na tieto platby. Súd nesprávne vo výroku uviedol dlžné výživné za obdobie do 30.06.2021, správne malo byť do 30.06.2022. Túto zrejmu nesprávnosť súd prvej inštancie opraví vydaním opravného uznesenia.

Odvolaciemu súdu je z jeho úradnej činnosti známe (zo spisu 24CoP 106/2022), že otec predložil lekárske správy z 07.09.2021 a 08.09.2022, z týchto však nevyplýva psychická porucha ani ochorenie, ktoré by malo vplyv na výkon jeho podnikateľskej činnosti.

Zo spisu nevyplýva, že otec môže platiť výživné z úspor (na pojednávaní vo veci 28 P 17/2021 uviedol, že od januára do mája 2021 minul 9.000,-Eur úspor a už nemá úspory). Otec môže podľa názoru odvolacieho súdu dlžné výživné zaplatiť v stanovenej lehote aj zo svojho bežného príjmu.

Vecne správny je aj výrok o trovách konania, ktorý zodpovedá výsledku konania a charakteru konania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP s upresnením zrejmej nesprávnosti ohľadom doby, za ktorú je určované dlžné výživné.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP, pretože nezistil dôvody na žiadne iné rozhodnutie o trovách konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.